

arbejderlønninger, og de arbejder kun 8 Timer om Dagen, og han siger, at som Arbejdet ledes, bliver deres Arbejde — altsaa disse Folks Arbejde — saa nyttigt, at vi har Raad til at betale dem godt. Og han tilføjer: „Der er fuldt op at gøre af Arbejde i dette Land, naar blot Priserne holdes nede og Lønningerne og Overskuddet oppe.“

Det er lige den modsatte Betragtningssmaade af den smaatskaarne Betragtningssmaade, der er den nuværende Regerings Program, og som de tilsyneladende ogsaa har faaet Arbejdsgiverforeningen til at give sig ud i Arbejdet for.

Jeg henviser foruden til denne ganske korte Ytring af Ford dem, der maatte interessere sig for disse Problemer, dels til den Bog, jeg nævnte for en Maaned siden, da jeg havde Ordet, og dels til det store Værk, Henry Ford har skrevet om disse Systemers Anvendelse i den storstillede Produktion, der findes i Amerika, bl. a. i Automobilbranchen.

Udover dette er der vel neppe Anledning til at sige saa særlig meget, i hvert Fald ikke til den højtærede Statsminister, for han har jo sine Teorier i Orden, og de ligger saa fast, at ingen kan rokke dem. Derfor var den lange Tale, som den højtærede Statsminister holdt, ogsaa kun en Gentagelse af mange tidligere Taler, en Tale med en Række Paastande, taagede Teorier, men uden Skygge af Bevis for disse Teoriers Holdbarhed, og derfor var denne Tale jo ogsaa blot et Vidnesbyrd om den Ørkenvandring, man maa være forberedt paa under Førerskab af dette Ministerium.

Jeg har endnu en Bemærkning til den højtærede Undervisningsminister. Jeg vil ikke blande mig i de Spørgsmaal af saglig Art, som han har diskuteret med det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen, men jeg vil gerne benytte Lejligheden til at ytre min Forbavselse over den Forhandlingsform, som den højtærede Undervisningsminister mente det passende at indføre.

Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen har paa lovlige Maade fremdraget Forhold vedrørende en Statsinstitution, en Statsinstitution, for hvilken han ganske vist er Forstander, men om hvilken der baade i forrige og i tidligere Rigsdagssamlinger har været forhandlet vidt og bredt netop under Finanslovens Behandling. I sit Svar

til dette ærede Medlem glemte den højtærede Minister ganske sikkert fuldkommen, at der eksisterer en Grundlov her i Landet med visse Bestemmelser om Rigsdagsmænds og Embedsmænds Rettigheder.

Den højtærede Minister kender aabenbart ikke Grundlovens § 55, der bestemmer, at Embedsmænd ikke behøver Regeringens Tilladelse til at modtage Valg som Rigsdagsmænd. Han kender formodentlig heller ikke Grundlovens § 51, der bestemmer, at enhver Rigsdagsmand har Ret til at æske Ministrenes Forklaring om ethvert offentligt Anliggende, og ej heller den Del af § 55, der siger, at Rigsdagsmændene ene er bundne ved deres Overbevisning.

Jeg kan godt forstaa, at den højtærede Minister føler sig irriteret over, at hans Embedsmænd er i Stand til i Rigsdagen at føre Spørgsmaal frem, som han ikke saa gerne vil drøfte dér. Men det kan ikke give den højtærede Minister Ret til en Fremgangsmaade som den, han her anvendte. Hvis den højtærede Minister er utilfreds med en Embedsmand, hvad enten denne Embedsmand er Rigsdagsmand eller ikke, maa den højtærede Minister overfor denne Embedsmand, selv om han er Rigsdagsmand, handle efter Loven og ikke efter noget som helst andet. Har han Grund til at klage over en Embedsmænds embedsmæssige Forhold, kender den højtærede Minister forhaabentlig Fremgangsmaaden, og det bør ikke være Skik og kan ikke blive Skik, at Rigsdagsmænd, der muligt beklæder et Embede, under Forhandlingerne her i Salen trues med Afsked midt under Rigsdagens Forhandling om saglige Anliggender. Det kan ikke og bør ikke være Skik, og den højtærede Undervisningsminister maa studere de Lovregler, der gælder for Borgere, Rigsdagsmænd og Embedsmænd, og rette sig derefter, som enhver anden maa gøre det. Jeg ved vel, at den højtærede Minister ikke i mindste Maade har Sympati for „Rakket“, men det forlener ham ikke med en Ret til at sætte sig ud over Loven.

Sluttelig har jeg blot en enkelt Bemærkning endnu at gøre om den politiske Stilling. Jeg sagde, der var blevet en vis Klarhed, og navnlig sagde jeg, at det konservative Landsraadmøde havde bidraget til Klarheden. Dette ses jo af den offentliggjorte Beslutning og af de Kom-